

prima instanță: Judecătoria Florești
Judecătorul: L. Grădinaru
instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
Judecători: D. Stănilă, D. Pușca, R. Burdeniuc

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Ion Druță
Nina Vascan

judecând cererea de recurs declarată de Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, prin intermediul lichidatorului Gubceac Dmitrii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MSC-Basa Consnav”, Societății pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, executorul judecătoresc Babaeva Maia, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și ridicarea sechestrului,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” și s-a casat integral hotărârea Judecătoria Florești din 14 ianuarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 05 iulie 2013, Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MSC-Basa Consnav” și executorului judecătoresc Babaeva Maia, cu privire la contestarea actului de executare și ridicarea sechestrului.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, prin încheierea executorului judecătoresc Babaeva Maia din 21 aprilie 2013 (corectată în 21 iunie 2013), s-a dispus transmiterea unor bunuri creditorului urmăritor, Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de insolvență. Astfel, o parte din bunurile respective au fost incluse ilegal în încheierea sus menționată, întrucât acestea, de facto și de iure, aparțin Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești”.

Prin urmare, reclamanta susține că este privată de dreptul de proprietate asupra bunurilor, pe care executorul judecătoresc, dorește să le urmărească, pentru stingerea

creanței debitorului S.R.L. „MSC-Basa Consnav” față de creditorul S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de insolvență.

În aceeași ordine de idei, reclamanta indică că fiecare persoană poartă răspundere, pentru obligațiile sale cu propriul patrimoniu, iar, în consecință, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” nu poate răspunde patrimonial cu bunurile sale, pentru obligațiile debitorului S.R.L. „MSC - Basa Consnav”.

Din raționamentele relatate, reclamanta consideră că încheierea executorului judecătoresc și aplicarea sechestrului asupra bunurilor sale, constituie o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate a acesteia, ceea ce constituie o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În drept, reclamanta a invocat prevederile articolul 164 alin. (1) Codul de Executare, potrivit căruia „dacă o altă persoană consideră că sechestrul a fost aplicat pe bunurile ce îi aparțin cu titlu de proprietate, ea poate intenta în procedură contencioasă o acțiune de ridicare a sechestrului”.

Reclamanta, Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești”, a solicitat anularea parțială a încheierii executorului judecătoresc Babaeva Maia din 21 aprilie 2013 (corectată în 21 iunie 2013) și ridicarea sechestrului de pe următoarele bunuri, care au fost incluse greșit în încheierea nominalizată, potrivit numărului de ordine: (6) panou perete PS 600,120,25 – 95 buc., în sumă de 44 870,40 lei; (7) balcă de fundament – 16 buc., în sumă de 3 635,20 lei; (10) balcă de fundament – 29 buc., în sumă de 8 073,60 lei; (12) panou acoperiș PNS 6x3 – 47 buc., în sumă de 48 880 lei; (13) balcă de fundament – 43 buc., în sumă de 9 081,60 lei; (14) panou perete PS 600,120,25 – 72 buc., în sumă de 31 749,12 lei; (16) panou PGC 6x1,8 – 10 buc., în sumă de 5 977,60 lei; (17) panou PGC 6x1,2 – 10 buc., în sumă de 3 987,20 lei; (18) panou PGC 6x1,8 – 2 buc., în sumă de 1 248 lei; (19) panou PGC 6x1,5 – 2 buc., în sumă de 1 040,64 lei; (20) panou PGC 6x1,2 – 46 buc., în sumă de 19 136 lei, în total bunuri în valoare de 177 679,36 lei (vol. I, f. d. 4).

La data de 17 septembrie 2013, prin încheierea protocolară a Judecătoria Bălți, au fost introduși în proces, în calitate de părți, S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment și executorul judecătoresc Romah Oleg (vol. I, f. d. 17).

Prin încheierea Judecătoria Bălți din 19 noiembrie 2013, s-a admis acțiunea și s-a anulat parțial încheierea executorului judecătoresc Babaeva Maia din 21 aprilie 2013 (corectată în 21 iunie 2013), privind transmiterea bunurilor către creditorul urmăritor S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”.

Astfel, au fost excluse din această încheiere bunurile, potrivit pozițiilor enumerate: (6) panou perete PS 600,120,25 – 95 buc., în sumă de 44 870,40 lei; (7) balcă de fundament – 16 buc. în sumă de 3 635,20 lei; (10) balcă de fundament – 29 buc., în sumă de 8 073,60 lei; (12) panou acoperiș PNS 6x3 – 47 buc., în sumă de 48 880 lei; (13) balcă de fundament – 43 buc., în sumă de 9 081,60 lei; (14) panou perete PS 600,120,25 – 72 buc., în sumă de 31 749,12 lei; (16) panou PGC 6x1,8 – 10 buc., în sumă de 5 977,60 lei; (17) panou PGC 6x1,2 – 10 buc., în sumă de 3 987,20 lei; (18) panou PGC 6x1,8 – 2 buc., în sumă de 1 248 lei; (19) panou PGC 6x1,5 – 2 buc., în sumă de 1 040,64 lei; (20) panou PGC 6x1,2 – 46 buc., în sumă de 19 136 lei, în total bunuri în valoare de 177 679,36 lei (vol. I, f. d. 86, 89 - 90).

La 16 ianuarie 2014, prin decizia Curții de Apel Bălți, s-a admis recursul declarat de S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” și s-a casat încheierea Judecătoriei Bălți din 19 noiembrie 2013, cu restituirea pricinii la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată (vol. I, f. d. 101 – 102).

În motivarea acestei concluzii, instanța de recurs, a constatat că prima instanță a lăsat fără soluționare capătul de cerere, cu privire la ridicarea sechestrului aplicat pe bunuri. Prin urmare, nu s-a rezolvat fondul cauzei civile. Mai mult, o atare pretenție trebuia examinată în procedură contencioasă, cu adoptarea unei hotărâri judecătorești (vol. I, f. d. 102).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 14 aprilie 2014, s-a separat pretenția, cu privire la anularea parțială a încheierii executorului judecătoresc Babaeva Maia din 21 aprilie 2013 (corectată în 21 iunie 2013), într-un proces aparte, lăsând capătul de cerere, referitor la ridicarea sechestrului, în alt proces (vol. I, f. d. 109 – 110).

La 14 aprilie 2014, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, a fost respinsă acțiunea depusă de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, referitor la ridicarea sechestrului, ca fiind depusă peste termen (vol. I, f. d. 119, 122 – 125).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 octombrie 2014, a fost admis apelul declarat de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, a fost casată integral hotărârea Judecătoriei Bălți din 14 aprilie 2014, cu restituirea pricinii spre rejudecare instanței competente, în instanța de drept comun a Judecătoriei Florești (vol. I, f. d. 155 – 157).

În argumentarea deciziei, instanța de apel a indicat că toate bunurile, care constituie obiectul acțiunii, conform proceselor – verbale de sechestru, întocmite de executorul judecătoresc, se află în satul Lunga, raionul Florești (vol. I, f. d. 157).

La 06 mai 2015, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” a depus o cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MSC-Basa Consnav”, Societății pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de insolvență, executorul judecătoresc Babaeva Maia, solicitând suplimentar recunoașterea dreptului de proprietate, asupra bunurilor indicate în facturile seria CP nr. 130470, 130471, 130472 din 30 decembrie 2011 (vol. I, f. d. 237 – 238).

În susținerea acestui capăt de cerere, reclamanta Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” a indicat că, la 30 decembrie 2011, S.R.L. „MSC - Basa Consnav” a livrat în contul datoriilor acumulate, bunuri (materiale de construcție). Prin urmare, transmiterea dreptului de proprietate s-a realizat în baza facturilor seria CP nr. 130470, 130471, 130472 din 30 decembrie 2011 și în corespundere cu articolele 320 alin. (2) și 321 alin. (1) din Codul civil. La fel, s-a specificat că, din aceste raționamente, executorul judecătoresc a aplicat greșit sechestrul, în privința acestor materiale de construcții.

Pe parcursul examinării cauzei, pârâtul S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de insolvență, a depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care a cerut respingerea acțiunii ca neîntemeiată și depusă peste termen (vol. II, f. d. 31 – 33).

Pârâtii S.R.L. „MSC - Basa Consnav” și executorul judecătoresc Babaeva Maia nu au formulat referințe, împotriva cererii de chemare în judecată a reclamantei Î.S.

„Aeroportul Internațional Mărculești”, deși au fost înștiințați despre desfășurarea procesului judiciar (vol. II, f. d. 45).

Prin hotărârea Judecătorei Florești din 14 ianuarie 2016, a fost respinsă acțiunea reclamantei Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, ca neîntemeiată (vol. II, f. d. 40, 44 – 48).

Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” a declarat apel, în termenul legal, împotriva hotărârii Judecătorei Florești din 14 ianuarie 2016 (vol. II, f. d. 61). Intimații S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de insolvență, și S.R.L. „MSC - Basa Consnav” au depus referințe, solicitând respingerea cererii de apel (vol. II, f. d. 67 – 69, 73 – 74).

Prin decizia din 08 noiembrie 2016, Curtea de Apel Bălți, a admis apelul declarat de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” și a casat parțial hotărârea Judecătorei Florești din 14 ianuarie 2016, pronunțând o nouă hotărâre, în partea respingerii, ca neîntemeiate, a pretenției reclamantei cu privire la ridicarea sechestrului, respingând acțiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, ca depusă cu omiterea termenului de prescripție (vol. II, f. d. 106 – 114).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, a fost admis recursul declarat de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” și a fost casată decizia Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată (vol. II, f. d. 150 – 159).

În motivarea soluției, instanța de recurs a constatat că instanța de apel a aplicat eronat articolele 161 și 162 din Codul de Executare, întrucât ridicarea sechestrului de către un terț, se face prin înaintarea unei acțiuni în procedură contencioasă într-un termen de 3 ani, ceea ce corespunde articolului 164 alin. (1) din Codul de executare. În consecință, s-a indicat că Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” nu a omis termenul de depunere a acțiunii civile, deoarece sechestrul asupra pretinselor bunuri datează cu 27 februarie 2012, iar cererea de chemare în judecată a fost înaintată în instanța de judecată la 5 iulie 2013 (vol. II, f. d. 157).

Luând în considerare cele menționate, Colegiul, a stabilit că o asemenea încălcare a normelor de drept procedural, nu poate fi corectată în ordine de recurs.

La rejudecarea cauzei civile, în ordine de apel, prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017, a fost admis apelul declarat Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” și a fost casată integral hotărârea Judecătorei Florești din 14 ianuarie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

S-a ridicat sechestrul aplicat de executorul judecătoresc Babaeva Maia în temeiul procesului – verbal de sechestr din 23 aprilie 2013, asupra următoarelor bunuri, ce aparțin cu drept de proprietate după Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, și anume: (6) panou perete PS 600,120,25 – 95 buc., în sumă de 44 870,40 lei; (7) balcă de fundament – 16 buc., în sumă de 3 635,20 lei; (12) panou acoperiș PNS 6x3 – 47 buc., în sumă de 48 880 lei; (14) panou perete PS 600,120,25 – 72 buc., în sumă de 31 749,12 lei; (16) panou PGC 6x1,8 – 10 buc., în sumă de 5 977,60 lei; (17) panou PGC 6x1,2 – 10 buc., în sumă de 3 987,20 lei; (18) panou PGC 6x1,8 – 2 buc., în sumă de 1 248 lei; (19) panou PGC 6x1,5 – 2 buc., în sumă de 1 040,64 lei; (20) panou PGC 6x1,2 – 46 buc., în sumă de 19 136 lei, în total bunuri în valoare de 177 679,36 lei.

În partea ridicării sechestrului pe bunurile (13) balcă de fundament – 43 buc., în sumă de 9 081,60 lei și (10) balcă de fundament – 29 buc., în sumă de 8 073,60 lei, acțiunea reclamantei a fost respinsă.

De asemenea, instanța de apel, a încasat de la S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, în beneficiul Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 500 lei.

Cu privire la participarea intimaților la judecarea cauzei, Colegiul, a stabilit că aceștia au fost citați legal, iar în temeiul articolului 379 alin. (1) din Codul de procedură civilă, a dispus examinarea cauzei în lipsa lor.

La deliberarea acestei soluții, instanța de apel, a constatat situația de fapt prezentată de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” în cererea de chemare în judecată și în cea de concretizare. Suplimentar, s-a reținut că, la 21 iunie 2013, s-a dispus transmiterea bunurilor sus menționate de la S.R.L. „MSC - Basa Consnav” la creditorul următor S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de insolvență, în scopul stingerii datoriei.

Pe fondul cauzei, Colegiul, a considerat că prima instanță nu a ținut cont de prevederile articolului 95 alin. (2) din Codul Fiscal, care reglementează situația când toate tranzacțiile efectuate pe teritoriul unei zone economice libere, se fac doar în baza facturilor și nu în baza facturilor fiscale, reținând greșit că facturile de expediție nr. 130470, 130471 și 130472 din 30 decembrie 2011, nu sunt documente de strictă evidență.

În mod corespunzător, s-a reținut că, în baza facturilor menționate mai sus, care sunt documente primare cu regim special și acționează exclusiv pe teritoriul zonei economice libere, la data de 30 decembrie 2011, a avut loc livrările/procurările bunurilor, dintre S.R.L. „MSC - Basa Consnav”, pe de o parte, și Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, pe de altă parte. Astfel, apelantul a obținut dreptul de proprietate asupra materialelor de construcție, înaintea aplicării sechestrului de către executorul judecătoresc Babaeva Maria și până la dispunerea transmiterii acestora către creditorul următor (vol. II, f. d. 210 – 211).

Instanța de apel, a constatat că balca de fundament – 43 buc. și balca de fundament – 29 buc., nu se regăsesc în facturile indicate supra, iar acțiunea, în această parte a fost respinsă (vol. II, f. d. 211).

Mai mult, Colegiul, nu a pus la îndoială legalitatea transmiterii către Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” a dreptului de proprietate asupra bunurilor menționate. Or acest fapt a fost stabilit în rezultatul verificărilor de rigoare operate, în perioada 05 martie 2012 – 11 mai 2012, de către C.C.C.E.C. (actualmente C.N.A.) la Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, care s-a finalizat, la 11 mai 2012, cu Raportul informativ privind efectuarea reviziei economico-financiare tematice (vol. II, f. d. 106, 212).

Astfel, potrivit acestui Raport, în perioada 01 ianuarie 2007 – 01 ianuarie 2012, S.R.L. „MSC - Basa Consnav” a furnizat către Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” materiale și servicii în sumă totală de 36 294 525,56 lei, dintre care lucrări de construcție și montaj a obiectelor, ce aparțin apelantului și materiale de construcție în cuantum de 7 206 676,58 lei. Subsidiar, în Raport s-a menționat, că S.R.L. „MSC - Basa Consnav” în decembrie 2011 a predat Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”

materiale de construcție (coloane, panee, pliți) în sumă de 7 206 676,58 lei (vol. II, f. d. 212).

În același context, s-a apreciat că actul de verificare între întreprinderi, pe perioada 01 decembrie 2011 – 31 decembrie 2011 (f. d. 66 vol. I) identifică transmiterea de S.R.L. „MSC - Basa Consnav” către Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” a bunurilor în sumă de 7 206 676,58 lei, conform facturilor cu nr. 130470, 130471 și 130472, întocmite la 30 decembrie 2011. La fel, conform Raportului universal (vol. I, f. d. 82), în perioada 01 decembrie 2011 – 31 decembrie 2011, la contul de corespondență 221.521, ce aparține Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, au fost înregistrate ca venit bunurile, reflectate în facturile de expediție mai sus nominalizate (vol. II, f. d. 212).

Mai mult, Colegiul, a respins argumentul intimatului S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de insolvabilitate, referitor la faptul că pe cazul respectiv, ar exista deja o soluție, întrucât procedura de contestare a încheierii executorului judecătoresc, privind aplicarea sechestrului, este diferită de procedură de ridicare a sechestrului intentată de un terț în procesul de executare silită (vol. II, f. d. 213).

Instanța de apel, și-a motivat soluția în temeiul prevederilor articolului 164 alin. (1) și (3) Codul de Executare, articolele 315 alin. (1) – (3), 316 alin. (1) și (2), 320 alin. (2) din Codul civil, articolul 95 alin. (2), 117 din Codul fiscal, articolul 20 alin. (1) lit. a) din Legea contabilității nr. 113 din 27 aprilie 2007, punctele 1 din anexa 1 și punctele 2 din anexa 1, din ordinul Ministerului Finanțelor nr. 47 din 31 martie 2010.

La 14 octombrie 2017, Curtea de Apel Bălți, a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 9 octombrie 2017 (vol. II, f. d. 216).

La data de 08 decembrie 2017, recurenta S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, prin intermediul lichidatorului Gubceac Dmitrii, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii Judecătoriei Florești din 14 ianuarie 2016.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurenta a indicat că, prin încheierea Curții de Apel Bălți nr. 2i – 98/2016 din 12 septembrie 2017, a fost admisă cererea de demisie a lichidatorului Popa Ion și a fost desemnat în calitate de lichidator al procesului de faliment, Gubceac Dmitrii. Prin urmare, s-a invocat că noul lichidator nu a fost informat despre ședința judiciară din 02 octombrie 2017 și nu a putut participa la examinarea cauzei, deoarece a primit actele procedurii falimentului la 09 octombrie 2017.

Cu referire la fondul cauzei, S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, a susținut că S.R.L. „MSC - Basa Consnav” și Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, trebuiau să încheie un contract de vânzare – cumpărare sau de schimb, în formă scrisă, pentru a confirma transmiterea bunurilor. De fapt, actele respective urmau a fi puse la baza emiterii facturilor, reținute în calitate de probe, de către instanța de apel.

La fel, recurenta a precizat că, prin decizia Curții de Apel Bălți nr. 2r – 434/14 din 21 iulie 2014, au fost apreciate facturile de expediție, prezentate de intimat, și s-a stabilit că Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” nu a adus alte probe, ce-ar

confirma dreptul de proprietate asupra bunurilor. Din această perspectivă, instanța de apel, urma să aplice prevederile articolul 123 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

La 22 decembrie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, S.R.L. „MSC - Basa Consnav” și executorului judecătoresc Babaeva Maia, informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (vol. III, f. d. 7).

Până la data examinării cauzei, intimații, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, S.R.L. „MSC - Basa Consnav” și executorului judecătoresc Babaeva Maia, nu a depus referințe, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului se decide fără prezența participanților la proces sau a reprezentanților acestora, prin emiterea unei încheieri nemotivate despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Completul de judecată a constatat că recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, prin intermediul lichidatorului Gubceac Dmitrii, la 08 decembrie 2017, este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă. La fel, materialele cauzei au dovedit că cererea de recurs nu a fost examinată anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 ianuarie 2018, recursul declarat de S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în procedură de faliment, a fost considerat admisibil spre examinare în fond (vol. III, f. d. 11).

În conformitate cu articolele 441 și 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat de un complet de 5 judecători, fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurentul și intimatul au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Subsidiar, în parag. 26 – 27 din decizia Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din Codul de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor, care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de

recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, este întemeiat și urmează a fi admis, cu dispunerea casării deciziei Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017 și trimiterii pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată, pentru motivele ce se succed.

În speță, instanța de recurs notează că recurenta S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în procedură de faliment, a criticat decizia Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017, în baza articolului 432 alin. (2) lit. c) și alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la art. 432 alin. (1) și 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

În baza limitelor impuse de art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit învederează că administratorul recurente s-a plâns că nu a fost citat legal, pentru ședința de judecată din 02 octombrie 2017 și 09 octombrie 2017. Totodată, acesta a contestat fondul cauzei civile și a remarcat că solicitarea intimătei Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, referitoare la recunoașterea dreptului de proprietate, confirmă că bunurile transmise executorului judecătoresc nu au un proprietar stabilit.

Intimații, Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, S.R.L. „MSC - Basa Consnav” și executorul judecătoresc Babaeva Maia, nu au oferit nici un comentariu cu privire la fondul cauzei.

Ansamblul celor determinate supra, permit instanței de recurs să rezume că esența cauzei civile, dedusă judecății, exprimă divergențele părților cu privire la proprietarul bunurilor mobile, incluse în facturile seria CP nr. 130470, 130471, 130472 din 30 decembrie 2011. Mai mult, se impune verificarea corectitudinii judecării prezentei pricini, în ordine de apel, în raport cu garanțiile unui proces echitabil prevăzute la articolele 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și 6 parag. 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (C.E.D.O.).

Ab initio, Colegiul lărgit relevă că, în urma depunerii ultimei cereri de majorare a cuantumului pretențiilor, la 06 mai 2015, reclamanta Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” a solicitat instanței de judecată, recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor, incluse în facturile seria CP nr. 130470, 130471, 130472 din 30 decembrie 2011 și ridicarea sechestrului, aplicat de executorul judecătoresc Babaeva Maia în privința acestor bunuri (vol. I, f. d. 237 – 239).

Astfel, Colegiul lărgit reține că Judecătoria Florești, fiind investită cu judecarea prezentei pricini, a hotărât, la 14 ianuarie 2016, să respingă acțiunea, ca fiind neîntemeiată (vol. II, f. d. 40, 44 – 48).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” și a casat parțial hotărârea Judecătoriei Florești din 14 ianuarie 2016, pronunțând o nouă hotărâre, în partea respingerii, ca neîntemeiate, a pretenției reclamantei cu privire la ridicarea

sechestrului, respingând acțiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, ca depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Iar, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, a fost admis recursul declarat de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” și a fost casată decizia Curții de Apel Bălți din 08 noiembrie 2016, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017, a fost admisă cererea de apel, formulată de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, casată integral hotărârea Judecătorei Florești din 14 ianuarie 2016, emițând o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii.

În acest sens, Curtea de Apel Bălți a statuat ridicarea sechestrului aplicat de executorul judecătoresc Babaeva Maia în temeiul procesului – verbal de sechestr din 23 aprilie 2013 asupra următoarelor bunuri, ce aparțin cu drept de proprietate după Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, și anume: (6) panou perete PS 600,120,25 – 95 buc., în sumă de 44 870,40 lei; (7) balcă de fundament – 16 buc., în sumă de 3 635,20 lei; (12) panou acoperiș PNS 6x3 – 47 buc., în sumă de 48 880 lei; (14) panou perete PS 600,120,25 – 72 buc., în sumă de 31 749,12 lei; (16) panou PGC 6x1,8 – 10 buc. în sumă de 5 977,60 lei; (17) panou PGC 6x1,2 – 10 buc., în sumă de 3 987,20 lei; (18) panou PGC 6x1,8 – 2 buc., în sumă de 1 248 lei; (19) panou PGC 6x1,5 – 2 buc., în sumă de 1 040,64 lei; (20) panou PGC 6x1,2 – 46 buc., în sumă de 19 136 lei, în total bunuri în valoare de 177 679,36 lei.

În partea ridicării sechestrului pe bunurile (13) balcă de fundament – 43 buc., în sumă de 9 081,60 lei și (10) balcă de fundament – 29 buc. în sumă de 8 073,60 lei, s-a respins acțiunea.

Instanța de apel, a încasat de la S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, în beneficiul Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 500 lei.

Deși cererea de recurs conține expres temeiurile prevăzute la articolele 432 alin. (2) lit. c) și alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă, însă având în vedere garanțiile unui proces echitabil, Colegiul lărgit remarcă că-i revine obligația de a verifica și de a corela argumentele recurentului, ce vizează ilegalitatea deciziei atacate, la dispozițiile articolului 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civile, dar și de a judeca recursul în lumina acestora.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale.

Drept urmare, în sensul articolului 390 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile acesteia în urma examinării apelului.

În același context, instanța de recurs reiterează că instanța de apel, prin decizia din 09 octombrie 2017, a casat integral hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre. Așadar, hotărârea acesteia urma să fie întocmită în corespundere cu articolele 240 și 241 din Codul de procedură civilă.

Conform articolului 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 241 alin. (6) din Codul de procedură civilă, dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Instanța de recurs, subliniază că recurentul a contestat dreptul de proprietate a intimatei Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” asupra bunurilor în litigiu, iar formularea unei asemenea solicitări, denotă că bunurile transmise executorului judecătoresc nu au un proprietar stabilit.

Raportând situația din speță, la normele de procedură citate, Colegiul lărgit constată că instanța de apel, în decizia din 09 octombrie 2017, a indicat în partea introductivă, pretenția reclamantei Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, privind recunoașterea dreptului de proprietate, iar în dispozitivul deciziei adoptate, admitând parțial acțiunea, nu s-a expus asupra acestei pretenții.

Prin urmare, partea dispozitivă din decizia Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017, nu conține niciun răspuns cert, în privința admiterii sau respingerii capătului de cerere, formulat de Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, referitor la recunoașterea dreptului de proprietate, asupra bunurilor incluse în facturile seria CP nr. 130470, 130471, 130472 din 30 decembrie 2011 (vol. II, f. d. 202, 214).

În consecință, Colegiul lărgit stabilește că instanța de apel a ținut cont de constatările, expuse în decizia Curții Supreme de Justiție din 14 iunie 2017, și a verificat legalitatea hotărârii Judecătoriei Florești din 14 ianuarie 2016, în întregul ei, însă la casarea acesteia și la pronunțarea unei noi hotărâri, nu a respectat cerințele prevăzute în articolul 240 alin. (1) și (3) și articolului 241 alin. (6) din Codul de procedură civilă. În special, instanța de apel nu s-a expus în mod expres, în privința pretenției, ce vizează recunoașterea dreptului de proprietate, asupra bunurilor incluse în facturile seria CP nr. 130470, 130471, 130472 din 30 decembrie 2011. Cu toate acestea, a fost ridicat sechestrul, aplicat de executorul judecătoresc Babaeva Maia, în temeiul procesului – verbal de sechestrul din 23 aprilie 2013, asupra unor bunuri.

Sub acest aspect, instanța de recurs învederează că, deși art. 6 parag. 1 din Convenția Europeană nu reglementează admisibilitatea și forța probantă a capetelor de cerere ale părților, acesta impune instanțelor obligația de a efectua examinarea efectivă a acestora, cel puțin pentru a le aprecia relevanța. (a se vedea *Vlasia Grigore Vasilescu v. România*, 8 iunie 2006, parag. 38; *Marariu v. România*, 16 martie 2010, parag. 25 – 32). De asemenea, potrivit jurisprudenței Curții Europene o instanță superioară poate, în anumite cazuri, să remedieze deficiențele procedurii în primă instanță (a se vedea *Kyprianou v. Cipru (GC)*, CEDO 2005-XII, parag. 134) și adaugă că este ușor de conceput ca o astfel de instanță să înlocuiască decizia viciată cu propria decizie, cu condiția ca aceasta să respecte garanțiile de la art. 6 (a se vedea *mutatis mutandis*, *Lorsé v. Țările de Jos (dec.)*, 27 ianuarie 2004, și *K.C.M. v. Țările de Jos*, decizia Comisiei din 9 ianuarie 1995).

În continuare, instanța de recurs, opinează că omiterea verificării temeiniciei argumentelor recurentului ce vizează nerespectarea citării sale în instanța ierarhic inferioară, ar conduce inevitabil la încălcarea dreptului la un proces echitabil, consacrat

în dispozițiile legale indicate mai sus. De fapt, ideea respectivă se fundamentează, în subsidiar, pe faptul că normele de drept procedural, au un caracter decisiv asupra unei judecări corecte a unei cauze civile, constituind pilonii de bază a funcționării principiului prevăzut la articolul 19 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) lit. b) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Rațiunea acestui articol impune obligația pozitivă a unei instanțe judecătorești de a respecta dispozițiile articolelor 102 – 107 din Codul de procedură civilă. Mai mult, o pricină se va considera judecată în absența unui participant la proces, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, în cazul când în dosar lipsesc probele, care confirmă transmiterea, prin mijloace legale și primirea citației de către participant; încălcarea regimului legal de citare a persoanei juridice sau a persoanei fizice absente de la domiciliu sau înmânarea citației cu încălcarea termenului legal ce a împiedicat participantul la proces de a se prezenta la ședința de judecată sau indicarea incompletă sau greșită a unor date din citație.

Colegiul lărgit reține că, potrivit cererii de recurs, Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67” se află în proces de faliment și este reprezentată de lichidatorul Gubceac Dmitrii, în temeiul încheierii Curții de Apel Bălți nr. 2i-98/2016 din 12 septembrie 2017. Totodată, după cum se menționează în cererea de recurs, conform acestui act judecătoresc, a fost admisă cererea de demisie a lichidatorului inițial, Popa Ion și a fost desemnat lichidator al procesului de faliment Gubceac Dmitrii, deținătorul autorizației Ministerului Justiției nr. 37 din 14 ianuarie 2015 (vol. III, f. d. 3).

Astfel, din încheierea Curții de Apel Bălți din 21 iulie 2017, se atestă acceptarea cererii de apel, formulate de apelanta Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești”, și fixarea ședinței judiciare pentru data de 08 august 2017, ora 09:00 (vol. II, f. d. 165).

În conformitate cu prevederile art. 102 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură. Aceeași obligație pozitivă este prevăzută la articolul 190 din Codul de procedură civilă.

Conform citației Curții de Apel Bălți nr. 16060 din 27 iulie 2017, au fost înștiințate părțile în pricina civilă, inclusiv S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, despre inițierea examinării cauzei civile în ordine de apel (vol. III, f. d. 166d – 168).

Din procesul – verbal al ședinței de judecată din 08 august 2017, instanța de recurs reține că S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, MSC - Basa Consnav” și executorul judecătoresc Babaeva Maia nu s-au prezentat în fața instanței de apel. Așadar, judecarea cauzei s-a amânat pentru 02 octombrie 2017, ora 09:00 (vol. II, f. d. 177).

Colegiul judiciar lărgit reține că instanța de apel, a expediat citația la sediul S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment și la adresa administratorului lichidatorului Popa Ion (vol. III, f. d. 180d).

În mod corespunzător, potrivit avizului de recepție, expediat la adresa administratorului lichidatorului Popa Ion, acesta a recepționat citația, contra semnătură, la 14 august 2017 (vol. II, f. d. 182). Totuși, înștiințarea transmisă la adresa persoanei juridice nu a fost reclamată (vol. II, f. d. 187 – 188).

Din această perspectivă, recurentul a susținut că procedura de citare legală nu a fost respectată.

Conform prevederilor articolul 104 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se expediază în cazul când se citează întreprinderile și toți cei supuși procedurii de reorganizare judiciară și de insolvență, prin administratorul insolvenței ori prin lichidator, după caz.

Luând în considerare cele determinate mai sus, Colegiul judiciar constată că recurenta S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, prin intermediul lichidatorului Gubceac Dmitrii, a invocat că a recepționat actele procedurii falimentului, referitor la debitorul insolvent numai la data de 09 octombrie 2017, indicând că a fost în imposibilitate de a cunoaște data judecării cauzei, de vreme ce a fost desemnat în funcția de lichidator al procesului de faliment doar la data de 12 septembrie 2017, în temeiul încheierii Curții de Apel Bălți nr. 2i – 98/2016.

Astfel, din materialele cauzei, se atestă că lichidatorul Gubceac Dmitrii, nu a avut posibilitatea efectivă de a informa instanța de apel despre modificarea reprezentantului S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, inclusiv și despre schimbarea adresei, la care trebuia trimisă corespondența.

În astfel de circumstanțe, Colegiul, conchide că instanța de apel a examinat cererea de apel în lipsa recurentului S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, fără a fi respectată procedura legală de citare.

În concluzie, având în vedere că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor capetelor de cerere, instanța de recurs, opinează că instanța de apel nu și-a îndeplinit obligațiile prevăzute de art. 240 alin. (3), 241 alin. (6) și 390 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, ceea ce inevitabil a condus la încălcarea dreptului recurentului la un proces, garantat la art. 20 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 6 parag. 1 din C.E.D.O.

Or, în esență, instanța de apel a ridicat sechestrul de pe bunuri, fără a determina proprietarul acestora și fără a se expune referitor la admiterea sau respingerea pretenției reclamantei Î.S. „Aeroportul Internațional Mărculești” privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor în litigiu.

Colegiul conchide că faptele descrise mai sus, se circumscriu temeiului prevăzut la articolul 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă și confirmă că erorile judiciare depistate supra sunt esențiale și nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

La fel, având în vedere că normele de drept procedural au un caracter absolut, fiind reglementate de norme imperative, instanța de recurs remarcă că încălcarea acestora, atrage după sine casarea deciziei.

Astfel, în atare situație, Colegiul, nu va analiza celelalte motive invocate în cererea de recurs, cu privire la fondul cauzei civile, întrucât nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz. De fapt, întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în dependență de caracterul deciziei și trebuie determinată în lumina

circumstanțelor cauzei (a se vedea cauzele *Ruiz Torija v. Spaniei*, 9 decembrie 1994, parag. 29; *Fomin v. Moldova*, 11 octombrie 2011, parag. 31 și 34; *Mitrofan v. Moldova*, 15 ianuarie 2013, parag. 54; *Lebedinschi v. Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 36; *Nichifor v. Moldova*, 20 septembrie 2016, parag. 30)

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În contextul celor invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de S.A. „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, prin intermediul lichidatorului Gubceac Dmitrii, de a casa decizia instanței de apel și de a restitui pricina spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea pricinii este necesar de remediat neajunsurile procedurii inițiale, iar cauza civilă urmează a fi examinată în întregime în cadrul unor proceduri noi, fiind examinate pe deplin toate pretențiile și observațiile părților în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil (a se vedea, spre exemplu, cauza *Victor Harovschi v. Moldova*, 18 noiembrie 2008).

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite cererea de recurs, declarată de Societatea pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment, prin intermediul lichidatorului Gubceac Dmitrii.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 09 octombrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Aeroportul Internațional Mărculești” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „MSC-Basa Consnav”, Societății pe Acțiuni „Coloana Specializată Mobilă Mecanizată nr. 67”, în proces de faliment și executorul judecătoresc Babaeva Maia, cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și ridicarea sechestrului, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Visternicean

Ion Druță

Nina Vascan